

2015-2016 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI EĞİTİM ORTAMLARINDA ŞİDDETİN ÖNLENMESİ VE AZALTIKMASI STRATEJİ VE EYLEM PLANI

MÜDAHALE ALANI 1: YÖNETİM SÜREÇLERİ

AMAÇ:
GÜVENLİ EĞİTİM ORTAMI SAĞLAYACAK YÖNETİM SÜREÇLERİNİN İŞLETİLMESİ.

GEREKÇE:
Eğitim ortamında şiddetin önlenmesi ve azaltılmasında, eğitim ortamları ve çevresindeki ilişkilerin ve uygulamaların yapıcı, onarıcı barışçıl, ve destekleyici hale getirilmesinde yönetsel süreçler belirleyicidir. Bu nedenle eğitim ortamlarında şiddetin önlenmesi ve şiddete etkili müdahale konusunda yönetsel süreçlerin etkili bir şekilde işletilmesi gerekmektedir. Geliştirilecek politikaların, uygulanacak program ve hizmetlerin yürütülmesinde her kademedeki yöneticiler arasında söz ve eylem birliğinin bulunması şiddetin önlenmesi ve azaltılması açısından önemlidir.

- STRATEJİLER:**
- Şiddetin önlenmesi ve azaltılmasında bilgiye dayalı yönetim uygulamalarının geliştirilmesi.
  - Şiddetin önlenmesi ve azaltılmasında katılımcı ve işbirliğine dayalı yönetim anlayışının güçlendirilmesi.
  - Şiddetin önlenmesi ve azaltılmasında izleme ve değerlendirme sisteminin oluşturulması.

- ÇIKTILAR:**
1. Şiddetin önlenmesi ve azaltılmasında bilgiye dayalı yönetim uygulamaları.
  2. Eğitim ortamlarında şiddetin önlenmesi ve azaltılmasında işlevsel örgütlenme modeli.
  3. Eğitim ortamlarında şiddetin önlenmesi ve azaltılmasında etkili iletişim ağı.

SIRA NO	FAALİYETİN KONUSU	FAALİYETİ YAPACAK GÖREVLİLER	TARİHİ	İŞBİRLİĞİ YAPILACAK KİŞİ /KURUM VE KURULUŞLAR
1	Şiddeti önlenmesine yönelik bir Okul Çalışma Ekibinin (Okul Müdürü veya görevlendireceği Müdür Yardımcısı başkanlığında, okul rehber öğretmeni, bir sınıf öğretmeni, bir branş öğretmeni, okul aile birliği temsilcisi ve öğrenci temsilcisi) oluşturularak okul eylem planının hazırlanması.	Okul İdaresi	Kasım	R.A.M.
2	Rehberlik ve Araştırma merkezi Müdürlüğü bünyesinde Psiko-Sosyal Müdahale ve Temel Önleme Ekibi oluşturma ve çalışmalara başlatma	R.A.M.	Kasım	İl Millî Eğitim Müdürlüğü
3	Eylem planı kapsamında yapılan Ara Değerlendirme Raporlarının düzenli olarak İl Millî Eğitim Müdürlüklerine gönderilmesi.	Okul İdaresi	Aralık, Mart	İl Millî Eğitim Müdürlüğü
4	Eğitim ortamlarında şiddetin önlenmesi kapsamında yapılan faaliyetlere ilişkin Yıllık Çalışma Raporlarının İl Millî Eğitim Müdürlüklerine gönderilmesi	Okul İdaresi	Mayıs	İl Millî Eğitim Müdürlüğü
5	Okul ortamlarında şiddetin hiçbir türüne izin vermeyen bir okul yönetim anlayışının oluşturulması ve benimsenmesi.	Okul Çalışma Ekibi	Eğt-öğretim süresince	STK, Medya
6	Şiddetin önlenmesi ve azaltılması konusunda etkili başvuru mekanizmalarının kurulması ve tanıtılması (şikâyet kutusu, elektronik mesaj vs.)	Okul Çalışma Ekibi	Eğt-öğretim süresince	Eğitim Öğretim Şubesi, Okul İdaresi, RAM, Medya

2015-2016 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI EĞİTİM ORTAMLARINDA ŞİDDETİN ÖNLENMESİ VE AZALTI LMASI STRATEJİ VE EYLEM PLANI

MÜDAHALE ALANI 2:ÖĞRETMENLER VE YÖNETİCİLER

AMAÇ:
ÖĞRETMENLERDE VE YÖNETİCİLERDE ŞİDDET DAVRANIŞLARININ ÖNLENMESİ

GEREKÇE:
Öğretmenler ve yöneticiler,eğitim ortamlarında yaşanan şiddetin mağduru yada kaynağı olabilmektedir.Bu nedenle,eğitim ortamlarında şiddetin önlenmesi açısından yürütülecek faaliyetlerin odağına öğretmen ve yöneticilerin yerleştirilmesi gerekmektedir.Öğretmen ve yöneticiler eğitim ortamlarında öğrenciler için önemli bir rol modeldir.Öğretmen ve yöneticiler şiddetten uzak bir eğitim ortamının sağlanmasında taşıdıkları önem nedeniyle öncelikli olarak ele alınması gereken aktörlerdir.

- STRATEJİLER:
- Öğretmen ve yöneticilerin eğitim ortamlarında şiddetin azaltılması ve önlenmesindeki katkılarının performans değerlendirilmesinde politika haline getirilmesi.
  - Merkezi ve yerel düzeyde eğitim, materyal,eğitsel yönetim(Süpervizyon) desteği sağlanarak öğretmenlerin ve yöneticilerin kapasitelerinin artırılması.

- ÇIKTILAR:
1. Şiddetin; eğitim disiplin ve sorun çözme aracı olarak kullanmayan öğretmen ve yöneticiler.
  2. Eğitim ortamlarında ve dersliklerde öğrenciler üzerinde etkin denetim ve gözetim sağlayan öğretmenler ve yöneticiler.
  3. Mesleki motivasyonları ve iş doyumları artırılmış öğretmenler ve yöneticiler.
  4. genel pedagojik formasyon yanında alana yönelik pedagojik formasyonu yeterli öğretmenler ve yöneticiler

SIRA NO	FAALİYETİN KONUSU	FAALİYETİ YAPACAK GÖREVLİLER	TARİHİ	İŞBİRLİĞİ YAPILACAK KİŞİ /KURUM VE KURULUŞLAR
1	6-18 Yaş arası gelişim özellikleri hakkında öğretmenlerin bilgilendirilmesi.	Okul Çalışma Ekibi	Kasım	RAM, Üniversiteler, İl Sağlık Müd.
2	Çatışma kaynakları ve çatışma çözüm stratejileri konusunda öğretmenlerin bilgilendirilmesi	Okul Çalışma Ekibi	Aralık	RAM, Üniversiteler
3	Öğretmen ve yöneticiler için şiddeti tanıma, önleme ve müdahale konularında materyal desteğinin sağlanması	R.A.M	Eğt-öğretim süresince	Özel Eğitim, Reh. ve Dan. Hiz. Genel Müd. Üniversiteler
4	Öğrencileri çevresi ile tanıyabilmek için ev ziyaretlerinin planlanması ve yapılması (her okulun bir ev ziyaret ekibinin kurulması ve yapılan çalışmaların kayıt altına alınması)	Sınıf Öğretmenleri, okul Çalışma Ekibi	Eğt-öğretim süresince	Okul İdaresi, Okul Aile Birlikleri
5	Eğitim ortamında çalışanlarının şiddete karşı davranışlar sergileyerek öğrencilere model olması sağlanması.	Okul Çalışma Ekibi, Tüm Öğretmenler ve İdareciler	Eğt-öğretim süresince	Okul idaresi
6	Okul içi birlik ve beraberliği geliştirmek amacıyla öğretmen ve yöneticiler için iletişim ağının kurulması.	Okul Çalışma Ekibi	Eğt-öğretim süresince	Okul İdaresi

2015-2016 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI EĞİTİM ORTAMLARINDA ŞİDDETİN ÖNLENMESİ VE AZALTI MAS I STRATEJİ VE EYLEM PLANI

MÜDAHALE ALANI 3:ÖĞRENCİ

**AMAÇ:
ÖĞRENCİLERDE ŞİDDET DAVRANIŞLARININ AZALTI MAS I**

GEREKÇE:

Öğrencilerin şiddet davranışlarını etkileyen iki temel faktörden söz edilebilir.Bunlardan birincisi sorunları ile baş etme becerilerindeki yetersizlikler,ikincisi ise çevrenin olumsuz etkisidir.Temelde ,öğrenciyi ve ailesini güçlendirerek çevrenin olumsuz etkisini azaltmak mümkündür.Öğrencilerin sağlıklı gelişimlerinin desteklenmesi, farkındalıklarının artırılması,onların yaşam ve baş etme becerilerinin geliştirilmesi ile şiddet davranışları riski ve risk oluşturan etmenlere karşı etkili önlemler almak mümkündür

STRATEJİLER:

- Var olan program ve projelerin eş güdüm içerisinde yürütülmesi, bütüncül bir yaklaşımla değerlendirilmesi ve deneyimlerin paylaşılması.
- Temel önleme, koruma ve müdahale hizmetlerinin tüm öğrencilere ulaştırılması.
- Risk altındaki tüm çocukların tespitinde ve onlara götürülecek hizmetlerde bütüncül bir yaklaşımın izlenmesi

ÇIKTILAR:

1. Şiddet davranışları hakkında farkındalık geliştirmiş öğrenciler.
2. Şiddet korunma, şiddetle baş etme ve şiddet davranışını azaltmaya yönelik beceriler kazanmış öğrenciler.
3. Madde bağımlılığından korunma konusunda bilinçlendirilmiş öğrenciler.

SIRA NO	FAALİYETİN KONUSU	FAALİYETİ YAPACAK GÖREVLİLER	TARİHİ	İŞBİRLİĞİ YAPILACAK KİŞİ /KURUM VE KURULUŞLAR
1	Ergenlik dönemi gelişim özellikleri ve karşılaşılan sorunlar hakkında öğrencilerin bilgilendirilmesi	Okul Çalışma Ekibi	Mart	RAM, İl Sağlık Müd
2	Stres, stresin olumsuz etkileri ve stresle başa çıkma yöntemleri konusunda öğrencilerin bilgilendirilmesi (son sınıf öğrencilerine yönelik olarak)	Okul Çalışma Ekibi	Mart-Nisan	RAM
3	Öfke ile başa çıkma stratejilerinin etkinliklerle öğrencilere işlenmesi	Okul Çalışma Ekibi	Nisan	RAM
4	Öğrencileri internet kafe ve oyun mekanlarının olumsuz etkileri hakkında bilinçlendirici çalışmaların yapılması (afiş, broşür ve bilgilendirici seminerler düzenleme)	Okul Çalışma Ekibi	Eğt-öğretim süresince	Okul İdaresi, Okul Çalışma Ekibi, İl Emn. Müd.(Çocuk Şubesi)
5	Öğrencilerin şiddet yanlısı gruplara katılımları engelleyici faaliyetler düzenlenecek (Öğrencileri bilinçlendirmeye yönelik çalışmalar)	Okul İdaresi/ Okul Çalışma Ekibi	Eğt-öğretim süresince	RAM, İl Sağlık Müd., Sos. Hiz.İl Müd., STK
6	Eğitim ortamlarında olumlu rol modellerini anlatan/tanımlayan ve sergileyen etkinlikler düzenlenmesi (pano hazırlama, seminer, tiyatro vb.)	Sınıf öğretmenleri/ rehber Öğretmen	Eğt-öğretim süresince	İl Milli Eğitim Müd. Okul İdaresi, RAM
7	Öğrencilerde geleceğe dönük hedef oluşturma amacıyla okul içi etkinliklerin düzenlenmesi (başarılı olmuş okul mezunlarının veya meslek örgütü temsilcilerin okula davet edilmesi, Üniversite gezileri,vs)	Okul Çalışma Ekibi	Eğt-öğretim süresince	Okul idaresi

MÜDAHALE ALANI 4: EĞİTİM ORTAMI VE ÇEVRESİ

AMAÇ:
EĞİTİM ORTAMININ FİZİKSEL VE SOSYAL ÇEVRESİNDE ŞİDDETİN AZALTILMASI VE ÖNLENMESİ

GEREKÇE:
Eğitim ortamlarının sosyal ve fiziksel çevresi ile bütünleşmesi eğitim açısından istenilen bir durumdur. Bu bağlamda eğitim ortamının sosyal çevresi ile olumlu etkileşim içerisinde olması eğitim ve öğretimin amaçlarının gerçekleştirilmesi, şiddetin azaltılması ve önlenmesi sürecinde büyük önem taşır. Öncelikle, çevresindeki sosyal aktivitelerin artırılması, çevre ile bütünleşmesi yoluyla eğitim ortamları cazibe merkezleri haline getirilecektir.

STRATEJİLER:

- Eğitim ortamları ve çevresinde güvenliğin sağlanması.
- Eğitim ortamlarının sosyal ve fiziksel çevresi ile bütünleşmesini sağlayacak, eğitimde niteliği artıracak okul gelişim modellerinin yaygınlaştırılması.
- Diğer sektörler ve kurumlarla işbirliği yapılması.
- Eğitim ortamı ve çevresinde olumsuz grup ve kişilerin yapılanmasının engellenmesi.

ÇIKTILAR:

1. Cazibe merkezi haline gelmiş eğitim ortamları.
2. Güvenliği artırılmış eğitim ortamları.
3. Eğitim ortamları çevresinde öğrencileri tarafından erişilebilir sosyal etkinlik mekanları oluşturma.

SIRA NO	FAALİYETİN KONUSU	FAALİYETİ YAPACAK GÖREVLİLER	TARİHİ	İŞBİRLİĞİ YAPILACAK KİŞİ /KURUM VE KURULUŞLAR
1	Öğrencilerin sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif etkinliklerle desteklenmesi. (okul içi takım oyununa dönük turnuvaların düzenlenmesi)	Okul İdaresi	Eğt-öğretim süresince	Okul Aile Birliği, Gençlik ve Spor İl Müd.
2	Eğitim ortamlarının güvenliğinin artırılması ve bu bağlamda okul çevresinde görev yapan emniyet mensupları ile etkin işbirliği yapılması.	Okul İdaresi	Eğt-öğretim süresince	İl Emniyet Müdürlüğü
3	Öğretmen, öğrenci ve velilerin yakın çevredeki olumsuz grup ve kişilerin etkileri konusunda bilgilendirilmesi.	Okul İdaresi/ Okul Çalışma Ekibi	Eğt-öğretim süresince	İl Emniyet Müdürlüğü
4	Mevcut toplum merkezleri ile çocuk ve gençlik merkezlerinin eğitim ortamları ile ilişkilerinin güçlendirilmesi.	Okul Çalışma Ekibi	Eğt-öğretim süresince	Yerel Yönetimler, Sos. Hiz. İl Müd.,Gençlik ve Spor İl Müd.
5	Bilgi Teknoloji Sınıflarının sürekli olarak açık tutulması ve öğrencilerin kontrollü bir şekilde yararlanmasının sağlanması.	Okul İdaresi	Eğt-öğretim süresince	Okul Aile Birlikleri
6	Okul Bahçelerinin, spor malzemelerinin ve çok amaçlı salonlarından öğrencilerin boş zamanlarında yararlanmalarının sağlanması.(Sınıflar Arası Yarışmalar)	Beden Eğit. Öğretmen/Okul Çalışma ek	Eğt-öğretim süresince	İl Milli Eğitim Müdürlüğü
7	Çok amaçlı salonu bulunan okulların bu imkânlarından aynı eğitim bölgesinde bulunan diğer okullarında yararlanmasının sağlanması	Okul İdaresi	Eğt-öğretim süresince	İl Milli Eğitim Müdürlüğü
8	Okul kantinlerinin tam donanımlı hale getirilmesi ve Okul idaresi tarafından her gün kantinde bulunan ürünlerin miadı fiyatı ve hijyeni konusunda denetlenmesi	Okul İdaresi	Eğt-öğretim süresince	Yerel Yönetimler, İl Tarım Müd. İl Sağ. Müd.
9	Okul öğrenci servislerinin düzenli olarak denetlenmesi	Okul İdaresi	Eğt-öğretim süresince	İl Emniyet Müd.

2015-2016 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI EĞİTİM ORTAMLARINDA ŞİDDETİN ÖNLENMESİ VE AZALTI MAS I STRATEJİ VE EYLEM PLANI

MÜDAHALE ALANI 5: AİLE

AMAÇ:
EĞİTİM ORTAMLARINDA ŞİDDETİN ÖNLENMESİ VE AZALTI MASINDA AİLENİN KATKISININ ARTIRILMASI

GEREKÇE:

Şiddet büyük ölçüde öğrenilen bir davranıştır. Çocuğun dünyaya gelmesinden itibaren ilk karşılaştığı toplumsallaşma kurumu ailedir. Aile içinde öğrenilen davranış, tutum ve yaklaşımların büyük bir çoğunluğu eğitim ortamına taşınmaktadır. Çocuğun eğitim ortamı, çevresindeki toplum ve aileden soyutlanması mümkün olmadığından şiddetin önlenmesi ve azaltılmasında bütüncül yaklaşım esas alınmalıdır. Okul ortamı ve çevresinin şiddet arındırılması sadece eğitim ortamlarında alınacak önlemlerle sağlanamaz. Bilinçli aile çocuğun gözetim ve denetimini daha etkili yerine getireceğinden, bu durum çocuğun şiddete yönelmesini engelleyebilecek ve şiddetten korunmasını sağlayabilecektir. Aile ile işbirliğinde sağlanacak başarı, çocuğa eğitim ortamlarında öğretilen bilginin davranışa dönüşmesi bakımından da yardımcı olacaktır.

STRATEJİLER:

- Şiddetin önlenmesi ve azaltılmasında ailelerle etkin işbirliğinin sağlanması.
- Şiddetin önlenmesi ve azaltılmasında ailenin bilinçlendirilmesine yönelik eğitim çalışmalarının sürekli hale getirilmesi.
- Şiddetin önlenmesi ve azaltılmasında ailenin sosyo-ekonomik açıdan güçlendirilmesi.

ÇIKTILAR:

1. Çocuk yetiştirmede şiddeti disiplin aracı olarak kullanmayan aileler.
2. Sosyo-ekonomik açıdan güçlendirilmiş aileler.

SIRA NO	FAALİYETİN KONUSU	FAALİYETİ YAPACAK GÖREVLİLER	TARİHİ	İŞBİRLİĞİ YAPILACAK KİŞİ /KURUM VE KURULUŞLAR
1	Ergenlik dönemi sorunları ve müdahale konularında bilgilendirme toplantıları düzenlenmesi.	Okul Çalışma Ekibi	Ocak	RAM, İl Sağlık Müd
2	Aile içi iletişim çatışmaları ve bu çatışmalarla başa çıkma konusunda velileri bilgilendirme seminerlerinin düzenlenmesi	Okul Çalışma Ekibi	Şubat	RAM
3	Karne dönemlerinden önce ailelere yönelik olarak 'anne-baba çocuk iletişimi, olumsuz tutum ve davranışların sonuçları' hakkında bilgilendirici eğitimlerin düzenlenmesi.	Okul Çalışma Ekibi	Ocak-Mayıs	RAM
4	Eğitim ortamlarında şiddetin azaltılması ve önlenmesi kapsamında okul-aile işbirliğinin geliştirilmesi.	Okul Çalışma Ekibi	Eğt-öğretim süresince	Okul Aile Birliği, STK, Medya
5	Okullarda ana-baba eğitimlerinin düzenlenmesi, tanıtımının yapılması ve ailelerin katılımının teşvik edilmesi.	Okul Çalışma Ekibi	Eğt-öğretim süresince	RAM, Sos. Hiz. İl Müd., Üniversiteler
6	Yapılacak olan ev ziyaretlerinde risk altında olan öğrencilerin ailelerine öncelik verilmesi ve velilerin çocukları hakkında bilgilendirilmesi	Sınıf öğretmeni	Eğt-öğretim süresince	Okul İdaresi, Okul-Aile Birliği
7	Madde kullanan öğrenci ve ailelerin tedavi ve destek hizmeti veren kurum ve kuruluşlara yönlendirilmesinde işbirliği yapılması	Rehber öğretmen/ Okul Çalışma Ekibi	Eğt-öğretim süresince	STK, İl Sağlık Müd., Sos. Hiz. İl Müd

EĞİTİM ORTAMLARINDA ŞİDDETİN ÖNLENMESİ VE AZALTILMASI STRATEJİ VE EYLEM PLANI İŞLEYİŞ MODELİ

İl Millî Eğitim Müdürlüğü

İl düzeyinde koordinasyon milli eğitim müdürlüğü tarafından sağlanır. Bu kapsamda görevleri şunlardır:

- İlgili Müdür yardımcıları/Şube müdürleri, ilköğretim müfettişleri kurul başkanı, il milli eğitim müdürleri, rehberlik ve araştırma merkezi müdürleri, eğitim öğretim kurumları müdürlerinin Eylem Planı hakkında bilgilendirilmesi ve görevlendirilmesi
- Kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi, buna paralel olarak teknik ve danışmanlık hizmeti sağlanması,
- Eğitim ortamlarında şiddetin önlenmesi ve azaltılması kapsamındaki çalışmaların değerlendirilmesi, izlenmesi ve sonuçlarının raporlaştırılarak il Yürütme Kuruluna sunulması ve Bakanlığa ulaştırılması
- İzleme ve değerlendirme sisteminin oluşturulması,
- Yürütülecek çalışmalarda teknik ve danışmanlık hizmeti sağlayacak RAM'lerin donanım, personel ve materyal bakımından güçlendirilmesi ve desteklenmesi,

Rehberlik ve Araştırma Merkezi Müdürlüğü

Rehberlik ve araştırma merkezi (RAM) müdürlüğü il eylem planı ve kararları doğrultusunda aşağıdaki görevleri yürütür:

- RAM düzeyindeki çalışmaları yürütecek çalışma ekibinin oluşturulması,
- Mevcut programların (örneğin "Hayata Sahip Çıkmak", psikososyal koruma, önleme ve müdahale programları ile Temel Önleme Programları) ve bu kapsamda hazırlanacak programların, eylem planlarının yürütülmesinde ihtiyaç duyulması halinde öğretmenlere teknik ve danışmanlık desteği verilmesi,
- Çalışma bölgesinde rehber öğretmeni/psikolojik danışmanı olmayan okul/kurumlara verilecek eğitim çalışmalarının ekipler aracılığı ile ulaştırılmasının sağlanması
- Öğrencilerin gerektiğinde ilgili sağlık ve sosyal hizmet kurumlarına yönlendirilmesi ve koruma kararının alınması amacıyla ilgili birimlerle işbirliği yapılması
- Meslektaş desteği sağlamak amacıyla psikolojik danışmanlar arasında toplantıların düzenlenmesi.

Okul/Kurum Müdürlükleri

Merkez ve il eylem planları çerçevesinde, okul/kurum müdürlükleri aşağıdaki görevleri yerine getirir:

- Okul müdürünün başkanlığında, bir müdür yardımcısı, bir rehber öğretmen/psikolojik danışman, bir öğretmen, bir öğrenci temsilcisi ve okul aile birliği başkanının yer aldığı okul/kurum çalışma ekibinin oluşturulması, okul/kurum personelinin konuyla ilgili görev ve sorumluluklarının tanımlanması,
- Okul/kurum düzeyinde uygulanacak Okul/Kurum Eylem Planının hazırlanması ve bu planın il/il milli eğitim müdürlüğüne gönderilmesi,
- Okul/Kurum Eylem Planının geliştirilmesi ve uygulanmasında, okul/kurum rehberlik ve psikolojik danışma servisi, şube, branş ve zümre öğretmenleri, yönetim, öğrenci temsilciliği ve okul-aile birliği arasında gerekli koordinasyonun sağlanması,
- İl/İl milli eğitim müdürlüğünün eş güdümünde sağlık, sosyal hizmet, emniyet, üniversite, sivil toplum kuruluşları, eğitim sendikaları gibi birim, kurum ve kuruluşların desteklerinin alınması,
- İl/İl eylem planları çerçevesinde okul rehberlik ve psikolojik danışma servisi-rehberlik ve araştırma merkezleri ile koordineli olarak okul/kurumunda programların yürütülmesine uygun ortam personelin görevlendirilmesi, toplantıların düzenlenmesi hususlarında her türlü kolaylığın sağlanması,
- Şiddete neden olabilecek risk faktörlerini, okuldaki akran ilişkilerinin ve çevre özelliklerinin dikkate alınarak belirlenmesi ve bu faktörleri ve/veya etkileri en aza indirecek tedbirlerin alınması,
- Öğretmenler, öğrenciler ve ailelerin psikososyal olarak gelişimlerine yönelik hazırlanan rehberlik ve temel önleme programları, diğer rehberlik ve psikolojik danışma hizmetleri, sosyal etkinlikler, spor ve serbest zaman etkinliklerini bütünleştirerek okulda olumlu psikolojik ortamın oluşturulması
- Okul/kurum içinde eylem planı kapsamında yapılan çalışmaların değerlendirilmesi, değerlendirme sonuçlarını uygulamada karşılaşılan sorunlar ve öneriler ile birlikte Mayıs ayının son haftasında milli eğitim müdürlüğüne gönderilmesi